

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szerb kongresszus jelöltjeiről.

Zomborban tartott ismeretes értekezletükön oly határozatokat hoztak a szerbek, hogy azokat velük együtt akármilyen magyar ember, de sőt maga Angyeliacs patriárka is aláírhatta volna.

Hiszen hogy a szerbek ragaszkodnak autonómiájukhoz és hogy annak effektív megvalósítását szorgalmazzák: ez olyan természetes kívánság, melynek inkább az ellenkezője volna meglepő.

Senkinek nem jut eszébe a metropolita választásának szabadságát megdönteni; magyar állami szempontból eddig is érvényben állónak és tényleg teljesítettnek tudjuk és tudjuk ezt a jogot, dacára annak, hogy a Felsőnek törvényen alapuló visszavetési joga körül még mindig elkelve egy kis póttanfolyam mindazoknak, a kik nem értik, mit tesz az, hogy alkotmányos országban csak a kormány és nemzet bizalmának letéteményese lehet egyik vagy másik felekezletnek egyházfejedelme; és hogy itt a törvényes szabta ius reiectionis mindaddig szükségképpen folytatandó, míg nem a résznek — a felekezletnek — érdekei, az egészével — az államával — összhangzatba kerülnek. Tehát a visszavetési felségjog folyamánya, mint törvényeszerű aktus, akkor is elfogadandó minden jó haza által, ha esetleg önmegtagadásba kerül. Hiszen minden erény az önmegtagadásnál kezdődik.

A jogos és tényleges sérelmek orvoslatának próbája; az elemi tanítás színvonalának emelése; a papi és tanítói kar javának sürgetése; jellemiszilárd kongresszusi képviselőválasztása: mind oly pontozatok, melyeket mindenkinek magyar állami szempontból is alá kell írnia.

Tehát a zombori értekezlet határozmányait minden hazafinak alá lehet írnia; de nem lehet aláírnia azt, a mi a kongresszusi képviselőjelöltek programbeszédeiben találatik anélkül, hogy az értekezleti határozmányok pontjaiban bentfoglaltatnák.

Azokért a pontokért nem is volt volna szükséges összejönni, ha csak azoknak dekretálása volt célba véve. Azonban utólag az tűnik ki, hogy a zombori szerb konferencián más megállapodások és elvi döntvények is hoztak, mint a melyek váltópénz gyanánt forgalomba kerültek.

Nem kenyerünk a gyanúsítás, tehát megmondjuk leplezetlenül és őszintén: mi készlet bennünket a föntebbi feltevésre?

Forrásunk egészen hiteles; amit mondunk, azt a legkompetensebb helyről, a föléptetett kongresszusi képviselők programbeszédéből tudjuk. Ugyanis több helyen elmondván az illető jelöltek ismert alapnizeteiket, mindenütt oly formán fejezték be beszédjüket, hogy a zombori értekezlet megállapodásait magukévá teszik ugyan, de azontúl és egyebekben a szabadkéz politikáját kívánják követni.

Mit jelentenek e szavak?

Vagy azt, hogy a zombori értekezlet szándékosan nem terjeszkedett ki az autonómiai tiggő kérdések egész körére; vagy azt, hogy a szerbek között a hivatalos és nyilvános programon kívül még egy másik bizalmas program is kering, mely hivatva van meglepetésekben részesíteni az országot.

Mi nem vagyunk ugyan ama régi közmondás rabszolgái: Graeca fides — nulla fides; azonban ki kell jelentenünk, hogy a képviselőjelöltek programbeszédei és a zombori értekezlet megállapodásai között az elvi azonos-ságot nem találjuk.

Nevezetesen nem találjuk a kulcsát azon rejtélyes szelencének, melyben a nyilvánosan nem kodifikált pontok, vagyis a mindenfelé emlegetett szabadkéz politikájának titokzatos embriói zárva vannak.

A jezsuitáknak tulajdonított rezerváció mentalis nagy mértékben és nem előnyösen jellemző a zombori értekezleten kivetett szerb politikát, ha utólag csakugyan kislülne, hogy vannak azon értekezletnek oly megállapodásai is, melyek akkoriban a nyilvánosság előtt eltitkoltattak.

Őszinteség nélkül sem egyesek, sem nemzetek között nem létesülhet utógondolat nélküli kibekülés. A titkolódzás ölé mérge az ebredező bizalomnak. Legyen tehát szabad kérdenünk, vajjon mik azok a pontok, melyekre nézve a zombori értekezlet szabadkezet hagyott? Hol, mikor és hogyan puhaltoltatt ki azokra a titkos pontokra nézve a szerb többségnek mértékadó nézete? Miért nem mondott ki a zombori értekezlet mindent, a mi a jelölteknek zsinórmértékül szolgálhat a kongresszuson? Ha pedig mindent kimondott, akkor kérdés, kit és mit képviselnek a jelöltek ezen többször említett szabadkézre valló nyilatkozatokban? Avagy egyszerű üres szólam-e ez a kifejezés a programbeszédekben, hogy a jelöltek — aliquid dixisse videantur?

Mi szószerint és utógondolat nélkül őszintének magyaráztuk a zombori értekezlet stipulációt s nem is adunk volna egykönnyen hitelt azok őszinteségében kételkedő ötleteknek, ha nem kényszerítenek a fölvetések útbavesztőjébe magok a képviselőjelöltek programbeszédek.

Mi a fölvetések közül egyiket sem támogatjuk egyelőre subjektív érvekkel s azokat a most még csak akadémiai jellegű posszibilitásoknak tartjuk, melyek közül talán egy sem fogja túlélni az egyszerű és őszinte fölvilágosítás óráját.

Miután azonban a szembeállított tények minden erőltetés vagy mesterséges elmagyarázás nélkül, mintegy önkényt vezetnek az elsorolt fölvetésekre: a szerbekkel való teljes összekibekülés érdekében köteleességüknek tartottuk ezen felszólalás által megadni nekik az alkalmat a graeca fidesről szárnyaló ismeretes becsúnék nyilvános megcáfolására.

Hirek.

Sajtóhiba. Mult számunk vezércikkének negyed korában „ivóasztal” helyett „iróasztal” olvassandó.

Jankovich Aurel főispán, hir szerint, agasztó ajkbetegséget kapott.

Baracsán f. hó 26-án volt Balassy István, az új plébánosnak, ünnepélyes beiktatása. Az egyházi szertartást a főesperes képviseletében Berényi Dániel bajai apát-plébános végezte, fenkölt szellmű ékes be-zédben kötvén az új lelkesnek szivére a Jó Pásztor fenséges példáját. Közben Lipovcevit Laurusz, a sz. ferenciek bajai naznagya, felolvasta a kinevezési okmányokat. Ezután az installált lelkes meghatottságtól szakadozó hangon szólalt meg a szószékiől, hangszuloyván újra, az installáló esperes urnak azon sarkmondását, hogy mátlól fogva a nép és pástora jó és balsorsban holtiglan osztályosok lesznek, és így a kölcsönös jogok és köteleességek megtartása képezze mindennemű érintkezéseikben a közös alapot. Hogy ezen óhaj annál biztosabban teljesülhessen, szt. Annának ünnepnapja lévén, alkalmat vett a szónok a nap-szentje családi erényeinek méltatására. Ezeknek követeése képezze minden katolikus család házi nevelésének eszményét és akkor a földi és földön túli boldog-ság az emberi gyöngeséghez képest mindnyájunknak biztosítva leend. — Két óraker a már is közszeretett ben álló lelkesnek udvarán tágas sátor alatt 85 teritékű díszbéd volt, mely alatt a nap nőse Felsőes királyunkra, mint a katolikus egyház legfelső védnökére, majd a Hoffmann Károly apatini kinstári ispán által képviselt Szapary gróf m. kir. pénzügy-miniszterre, mint kegyuraságra és dr. Haynald Lajos kalocsai bitoros érsekre, mint kegyelmes főpásztorára, később a községnek jelenlevő elöljáróira és iskolaszéki tagjaira, mint munkatársaira, végül kedves vendégeire emelt lelkesült éljenekkel fogadott poharakat. Majd Berényi Dániel az ünnep hősére a volt iskolatársak nevében köszöntött. Dr. Molnár István Lajos áldomást mondott a katolikus egyházi és világi elemnek ál-

landó jó egyetértésére, mint a haza érdekében kívánatos haladásnak legfontosabb okfajere — később pedig a megye bölesen kormányzó vezértáira, névszerint a jelenlevő járási tönökre Latinovits Gyula szolgabíróra. Az ebéd hosszú során barátságos és lelkes toasztokat váltottak még Lipovcevit Laurusz, Szárman Károly, Györfly Sándor, Rehák Nándor stb. — Jelenvolt a kerület és környék papsága, élén nesztorával, Buday Károly dautovai plébánossal, valamint számos világi ur családotól, kik kedvtelve nézték, mint vidag a tágas udvaron szép zeneszó mellett a község apraja és nagyja szeretett plébánosa örömműnnyepén.

Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondok Sándor Jánosné 5 nagyságának, a ki szegény templomom föoltárát gyönyörű pár oltárvánkossal kegyeskedett szent Anna ünnepére megajándékozni. Isten áldja meg drága családjában a vallásos ihletű nemes urrot! Balassy István, baracska plébános.

A budapesti kereskedelmi akadémia szeptember 1-én huszonkilencedik évfolyamát nyitja meg. Mídon ezt a szülők és gyámok figyelmébe ajánljuk, megjegyezzük, hogy az intézet céljai: a kereskedői pályára lépő fiatal embereket az általános műveltség alapján a kereskedői hivatásra, még pedig ennek felsőbb ágaira is, minden tekintetben alaposan előkészíteni, őket nemcsak értelmi és szaktudományi, hanem erkölcsi és nemzeti irányban is nevelni és még mellet a kereskedésbe lépének, az iskolától teltetőleg, gyakorlati tekintetben is kiképezni.

Köztudomású, hogy a zombori önk. tüzoltóegylet a budapesti tüzoltók által f. évi június hó 29-én tartott nagy gyakorlaton 14 önk. tüzoltó által — kik mindannyian saját költségükön utaztak Budapestre — volt képviselve, de a fővárosi lapok ez egyletről nem emlíkeztek meg és így az sok mende-mondára nyújtott okot. A budapesti „Tüzoltó Közlöny” f. évi júl. hó 25-én megjelent száma az ott résztvett egyletek sorában Zombort is felsorolja, mint oly egyletet, mely a kö ponti őrségen nemcsak hogy magát bejelentette, de az ünnepélyen részt vett és így mi azt izinte telemíteni köteleességüknek ismerjük. Sajnos, hogy ezen humánus egyletben az utolsó időben a vizsály mások intrikája folytán gyökeret vert és a tagok száma ez által kissé csökkent, — de mint a tapasztalat már eddig is bizonyítja, az egyletben felmerült eme surlódás nemcsak hogy lassan-lassan szűnik, — de számosan a kizárt tagok közül magukat ismét felvétetni kérik, és most „béke veletek!”

Az újvidéki postáról f. évi május hó 3. és 4. közt éjjel eltűnt 5808 frtból ismét megkerült 810 frt. A siker első sorban Zsigmond István derék fogház-felügyelőnek köszönhető.

Denk Emil, a zombori telekkönyvi hatóságnál segéd-telekkönyvezető, f. hó 27-én d. u. 6 óraker vezette oltárhoz Kuszik Emilia tanítónőt.

E hó 22-én Szücs Gábor öng hálalót az Újvidék és Piros közti országúton, fején tátongó sebekkel, haldokolva találták s mielőtt vallomást tehetett volna, meghalt. A vizsályat során kiderült, hogy az illető a megelőző nap estéjén Újvidékről Piros felment s eladás végett selyemruhákat, tajtékpipákat s más egyebet vitt magával, mely tárgyak feltaláláskor hiányoztak. Ebből az látszik, hogy a szerencsétlen ember rablógylkosságnak esett áldozatul. Az újvidéki törvény-zék a gyilkosok nyomozása végett az összes törvényhatóságokat megkereste.

Pinkovits János kir. alügyész Szabadkáról Pancsovára helyeztetett át.

F. hó 26-án reggeli 6 óraker a zombori önkéntes tüzoltóegylet nagy gyakorlatot tartott. E gyakorlaton az apatini önk. tüzoltóegylet 22 mászótagja dr. Kék Lajos főparancsnok vezetése mellett is részt vett. Az iskolai gyakorlatokat meglepő ügyességgel végezték, nevezetesen: egykarú letrákkal mászás az első és második emeletre, ünmentés saját kötélen, valamint tűz esetén a szomszédos épületek védeése stb. s. b. Gyakorlat után a városháza terén díszelvonulás volt, mely után megtekintetett a szertár az összes szerelvényekkel s beható vizsályat alá vétetett a tűzjelzési készületek.

Jovanovits Pertics Gávra, 9 éves fiu, a napokban Újvidéken a csatornába fult.

Halálozás. Id. B. Harr Samu kis-kéri ev. tanító e hó 13-án 63 éves korában elhunyt.

A szabadkai törvény-zéknél csőd nyittatott Klein Jozefa ellen. Csődbiztos Orsai Vilmos, tömegg. Erdélyi Dóme. Bej. idő szept. 10.

Pályázat van hirdetve az apatini erdőhivatalnál 4 negyedosztályú erdőőri, 1 első osztályú, 2 másodosztályú, 2 narmadosztályú erdőlegényi állomásra.

Újvidéken egy ember f. hó 20-án öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott. Müller uszomesternek sikerült saját élete kockázatásával kimenteni a habok közül.

Nassa András, ó-becsei lakostól, f. hó 14-én egy világos pej paripa ló, jegy és bélyeg nélkül, járlat hiányában elkoboztatott. A tulajdonos nem jelentkezése esetén az igazolatlan ló árverésen el fog adatni.

Árverés. Siles Julianna 11486 frtra becsült ingatl. okt. 11. Újvidék. Vinterfeld Adél 3600 frtra becsült ingatl. szept. 27-én Újvidék.

A szabadkai legény-egyesület alapszabályai a bemutatási záradékkal ellátottak.

Sztipankovits Márton rablással és gyilkossági kísérlettel vádolt vizsgálati fogoly a zombori kir. fogházból megszökött. A szökevény kényajai illetőségű, hol vadlázasságban élt. Sztipankovits a fogházban fehér nadrágot, szürke feketé babosujjast viselt, hihetőleg, minthogy a zatos, valamelyik műhelyben keresett menedéket. A zombori kir. ügyészség a szökevény üldözésére a hatóságokat már felhívta.

Temerinből írják: A temerini ifjuság f. hó 26. án dr. Jeszenszky Béla községünk érdemes másod orvososa és Hauer Károly kir. taviadász rendezősége alatt igen jó sikerült táncfűzéréket rendezett. A megjelent hölgykoszorú közt ott láttuk Szendy FABIÁNNÉT, kedves és szellemű JÓZSA és IRMA leányaival; GÁSZ uradalmi ispánét bájos és művelt MARISKA leányával; GROSZ CECILIÁT Sarolta leányával; Nagy KÁLMÁN n. j. vel stb. A mulatság rövid, de igen jó sikerrel végződött volt. Ugy a hölgy, mint a férfiközönségnek a jó kedvű a legteljesebb fokát érte. Több vig magyar tánc után következett négyes, mely — Weninger Mihály közserzetben álló okl. segédjegyző által rendezve — kitűnően végződött és a közönség legnagyobb megelégedésére szolgált. A vig közönség haza ment és elszunnyadása után, egymást érték az éjjeli zenék; ennek végeztével a mulatság fő bajnokai is álmra hajtották fejüket. Sz.—Gy.

Pályázat. A cs. és kir. Terézianum akadémiában Bécsben egy magyarországi alapítványi hely jött üresedésbe, melynek betöltése végett ezennel pályázat alapították. Előre bosszátván azt, hogy terézianumi alapítványi helyre csak oly növendék vétethetik fel, ki életének nyolcadik évét már elérte, de a tizenkettedik még túl nem haladta és kinek szülei vagy gyámjai kötelezőleg kimutatják, hogy az ily állomásnak évenként mintegy 200 frtra menő mellékkiadásait fedezni képesek és készek: a kérvény felszerelését illetőleg megjegyeztetik, hogy ahhoz a következő okmányok csatolandók: 1. a növendéknek keresztnevele, 2. egészségi állapotáról orvosi bizonyítvány, 3. a himlőtől való bizonyítvány, 4. a négy utóbbi félévről szóló tanodai bizonyítvány, 5. erkölcsi bizonyítvány, 6. az életben levő szülők állása, helyzete és lakásáról, 7. a család vagy atya érdemeit igazoló, 8. a szülők, esetleg az árvának vagyoni állapotáról és jövedelméről szóló hitelse bizonyítvány; végre 9. bizonyítvány arról, hogy van-e és hány testvére a folyamodó növendéknek? és el vannak-e látva vagy nem? végre hogy a növendék vagy testvérei közalapítványok vagy pénztárak jótéteményei élvezetében eddigelé állottak-e vagy sem? Mind ezen okmányok vagy eredetben vagy másolatban bemutatandók. Az ekkép felszerelt folyamodványok okvetlenül legfeljebb folyó évi augusztus hó 8-ig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz közvetlenül feltejeszendők; később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni Budapest, 1885. évi július hó 10-én. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumtól.

Baumann Henrik karavukovai lakostól f. hó 14-én virradóra 3 drb lovat ismeretlen tettesek elloptak. Az egyik 1870. évbéli pej paripa, csillagos homlokú, a másik 1880. évbéli ső-é pej kanca, a harmadik egy 1873. évbéli sárga paripa ló; a két elsőnek K+B bélyege van h. jobbról, a harmadiknak S. I. bélyeg a balcombján.

Konyovits Jócó zombori lakostól két darab és pedig egy pej paripa és egy 3 éves, pej paripa jegy és bélyegtelen lovakat ismeretlen tettesek elloptak. — Börcök Pál ó-becsei lakos kárára zártatlan istállójából f. hó 16-án virradóra ismeretlen tettesek egy három éves, deres, jobb combján B. P. bélyegű 200 frt értékű lovat elloptak.

A Falcione-féle ház előtt végre ma kezdtek tisztítani és bolthajtással fődni azt a büzlődött árkot, mely a mindennapos korzó-közönségnek séáját kellemetlenné tette. Reméljük, folytatása lesz a derék munkások; mentse meg a várost ezektől a miázmás fészektől.

Hymen. Rehák Ferenc magy. kir. államasuti tisztviselő f. hó 29-én d. u. 5 órakor esküdtött örök hűséget Speiser Irma k. a.-nak Szabadkán.

Mancz József filipovai lakos kárára f. hó 9-ére virradóra ismeretlen tettesek az istállóajtófélnak eltávolítása után a következő leírású lovakat lopták el: egy 9 éves, sötétsárga paripa, mindkét hátsó lába kesely hátulsó jobb combján F. P. bélyegű, értéke 130 frt; és egy 3 éves, vaseres, csődör, bélyegtelen lovat, értéke 170 frt. — Sári Józsefnek a mélykúti tanyájáról ismeretlen tettesek következő leírású lovakat loptak el, u. m.: egy 6 éves 155 méter magas, sárga szőrű, kanca, szárcsa orrú, csőka szemű, a hasa alatt fehér foltos és 3 lábára kesey és egy másik sötétsárga, 8 éves, 148 méter magas, csillagos homlokú kanca lovat.

Molnár Flóri adai lakostól f. hó 13-án egy 10 éves, deres, paripa ló, jegy és bélyegtelen, vétett hamis járlat miatt bitangságba. Esetleges árverése aug. 9-én.

Vaszilyev Iszák goszpodincei lakostól f. hó 14-én esti órákban a temerini határ mellett Jegricska-barán fekvő szállásáról 3 drb csikója elszökött, u. m.: egy 2 éves pej színű kanca csikó, jegy- és bélyegtelen, egy 1 éves sárga színű kanca csikó, csillagos homlokú, hátulsó két lábán kesey, bélyegtelen és egy 1 éves sárga színű mén csikó, hóka homlokú és orrú, első jobb és két hátulsó lába kesey, bélyegtelen.

Földm. ipar és kereskedelemügyi magy. kir. ministertől. Kérdés intézve hozzám az iránt, vajjon a felső magyarországi házalók érdekében a f. évi március 13-án 14735. sz. alatt kiadott rendeletet a Nyitra megyébéli „veszteni” völgy házalóira kiterjed-e, megfelelő mihez tartás végett értesítem a hatóságot, hogy ezen utóbb nevezett házalók százados gyakorlat és szokás alapján a felső magyarországi házalók osztályába tartozván; fentidézett rendelet ezekre is kiterjed. Budapest, 1885. július hó 18-án. A miniszter helyett: Matlekovics S. k.

Arveres. Vuosenov Vása ó-sztapári lakos ingatl. szept. 28.

Petrics Ferenc almási illetőségű cseléd, az almási szolgabírói hivatal által 279/1882. szám alatt kiállított cselédkönyvét elveszítette.

A palicsi országos versenyekre a nevezések igen szép számmal folytak be és így minden egyes verseny érdekesebbé igérkezik. A nevezések köv. ezek:

Bajnoki célverseny. Védő: Balogh Dezső budapesti kerékpár-egylet tagja. Kihívók: Matkovits Miklós, Vörösmarty Mihály, Halácsi Antal, Kollár Géza, Zsigmond József.

Akadály vasparipa (bicycle) verseny. Halácsi Antal, Vörösmarty Mihály, Bartay Oszkár, Temesváry Andor, Remy Zsigmond, Szikszay Ferenc, Boklberg Eduárd, Szárics Géza, Dankovszky János, Vida János, Gersányi Gyula, Derényi Farkas, Hajós Géza.

Bajnoki távverseny. Védő: Vermes Nándor, a szabadkai torna egylet vadora. Zsigmond József, Véber Frigyes, Regdon Géza, Mészáros Andor, Jáger Károly, Sitman N., Pachér László, Pachér Zsigmond, Schwanda Gusztáv, Lipozsensics Jenő, Janiga János, Farkas Aladár, Kovács Elemér, Kiss Albert, Freitinger József, Keller Kálmán, Filipovics Emil, Botka Béla.

Akadályverseny. Vécsey Samu, Zsigmond József, Véber Frigyes, Geier Emil, Milassin Sándor, Vurfer Lajos, Rohonczy Aladár, Regdon Géza, Mészáros Andor, Jáger Károly, Berger Béla, Sémán N., Pachér László, Pachér Zsigmond, Schwanda Gusztáv, Lipozsensics Jenő, Janiga János, Farkas Aladár, Kovács Elemér, Temesváry Andor, Kónig Ignác, Gruber János, Kovács Ferenc.

Nemzetközi gyorsverseny. Vécsey Samu, Csik József, Pollák Gyula, Zsigmond József, Geier Emil, Milassin Sándor, Schwanda Gusztáv, Milassin Andor, Rohonczy Aladár, Regdon Géza, Mészáros Andor, Jáger Károly, Berger Béla, Sémán Antal, Lázár János, Pachér László, Pachér Zsigmond, Lipozsensics Jenő, Janiga János, Farkas Aladár, Skoska Dezső, Temesváry Andor.

Bajnoki akadály (futó) verseny. Védő: Venczel Lajos, a szabadkai t. egylet vadora. Kosta Béla, Csik József, Matkovics Miklós, Krausz Mihály, Kövi Béla, Kükemezey Árpád, Huba Árpád, Lipozsensics Jenő, Farkas Aladár, Karsai Karsag Oszkár, Vermes Lajos, Pollák József.

Bajnoki kardvívás. Védő: Csernovics Agenor, Sz. T. tagja. Kihívók: Venczel Lajos, Weisz Bertalan, Stabilszky Leo, Gelch Lajos, Balszina Alfréd, Bass Mihály, Kükemezey Árpád, Lipozsensics Jenő, Farkas Aladár, Botka Béla, Clair Vilmos, Izecseszkal Leo, Vermes Lajos.

Viadóri korlát- és nyújtóversenyturnázás. Védő: Moser György budapesti T. E. t. Halácsi Antal, Krausz Mihály, Klein S., Löwinger Antal, Temesváry Andor, Stabilszky Leo, Kükemezey Árpád, Lipozsensics Jenő, Gollovics László, Vermes Lajos, Egyvári László, Sas Endre.

Gyorsfutás. Kossa Béla, Venczel Lajos, Kollár Géza, Vécsey Samu, Weisz Bertalan, Halácsi Antal, Pollák József, Csik József, Juhász Béla, Iványi Mihály, Faragó Gergely, Matlekovics János, Matkovics Miklós, Temesváry Andor, Vurfer Lajos, Kövi Béla, Milassin Andor, Pachér Zs., Pachér L., Prezsina Alfréd, Freund Jakab, Zárics Géza, Kükemezey Árpád, Janiga János, Vermes Lajos, gróf Kinski Nusi.

Műgyakorlatok a vasparipán: Zárics Géza, Halácsi Antal, Vermes Lajos, Vermes Nándor, Vuics István, Dankovszky János, Gersányi Gyula, Derényi Farkas, Vida János.

Vasparipa lassu verseny: Halácsi Antal, Erlich János, Temesváry Andor, Remy Zsigmond, Ifj. Szikszay Ferenc, Ifj. Boklberg Eduárd, Zárics Géza, Vermes Lajos, Gersányi Gyula, Derényi Farkas, Vida János.

Gyaloglás: Kossa Béla, Halácsi Antal, Pollák József, Csik József, Faragó Gergely, Krausz Mihály, Bartai Oszkár, Matkovics János, Zsigmond József, Temesváry Andor, Geier Emil, Kövi Béla, Kükemezey Árpád, Sémán Antal, Lázár János, Pachér Zs., Pachér L., Szathmáry Oszkár, Janiga János, Farkas Aladár, Reitter Oszkár, Karsai Karsag Oszkár, Koch Nándor, Dankovszky János.

Birkózás: Racsmány János, Klein Sándor, Geier Emil, Barta Gusztáv, Havas Ferenc.

Vasparipa (bicycle) verseny. Halácsi Antal, Krausz Mihály, Bartay Oszkár, Temesváry Andor, Remy Zs., Ifj. Szikszay Ferenc, Ifj. Boklberg Oszkár, Zárics Géza, Filipovits Emil, Endrődi N., Kövi Béla, Vuics István, Dankovszky Gyula, Gersányi Gyula, Derényi Farkas, Vida János, Kun Győző, Kosfalvi Jenő, Hoffman János.

Súlydobás magasba. Vermes Lajos, Weisz Bertalan, Klein Sándor, Geier Emil, Schwanda Gusztáv, Lipozsensics Jenő, Janiga János, Vermes Lajos, Kiss Ferenc, Gerecsesi Ákos.

Szabad tornázás. Vermes Nándor, Szafka Manó, Balogh Bódog, Nagy S., Bokor Pál, Löwinger Antal, Temesváry Andor, Gerbe Imre, Kovács Oktáv, Gáspár Gusztáv, Holles Géza, Kulcsity István, Tucek Nándor, Stabilszky Leo, Kükemezey Árpád, Lipozsensics Jenő, Gollovics László, Vermes Lajos.

Nemzetközi sikerverseny. Kossa Béla, Venczel Lajos, Kollár Géza, Halácsi Antal, Matkovics Miklós, Matkovics János, Temesváry Antal, Vurfer Lajos, Kükemezey Árpád, Kövi Béla, Csik József, Hubai Árpád, Hevesi Kálmán, Vermes Lajos.

Korong (diskus) dobás. Matkovics Miklós, Vermes Lajos, Vermes Nándor, Faragó Gergely, Pachér László, Pachér Zsigmond, Zárics Géza, Kükemezey Árpád, Súlyemelés. Racsmány János, Vörösmarty Mihály, Vermes Lajos, Vermes Nándor, Bartha Gusztáv, Enyváry Géza, Ferreth Antal, Paál Ferenc, Berkovits Gyula.

Ökölvívás. Halácsi Antal, Stabilszky Leo, Freund Jakab, Kükemezey Árpád, Gzensz Edward, Verbech József, Enyváry Géza, Ferreth Antal, Vermes Lajos.

Vucsetics Imre. Goma Nikolae és Pintér Imre vizsgálati foglyok f. hó 16-án a zentai kir. járásbíróóság fegyházából megszöktek.

Kis Sándor szatnicsai lakostól f. é. június hó 7-én éjjel Uj-Szivacon tárcáját alvás közben a következő tárgyakkal, u. m.: 20 frt készpénz, 1 db levél és egy angol nyelven kiállított 600 dollárról szóló kötelezvényével együtt ellopták.

Nem mulaszthatom el a tek. szerkesztőség engedelmével becses lapja útján a t. közönséggel nyilvánosan tudatni, miként viselik magukat Bajmokon a felelős örök némely része. (tisztelt a kivételnek) hogy legalább a vidékiek Bajmokon keresztül utaztukban tudják magukat mihez tartani. u. i.:

Folyó hó 25-én a bajmoki felelős örök egyrésze hivatalos napi teendőit végezte t. i. ivott, mely hivatalos virtus dolgában valami Gauder Adám felelős örök tünt ki leginkább, a midem is áthatva hivatásának magasabb részéről, először is egy a kocsmánál előtt alamizsnáért esdő szegény emberre rohant, kinek ingét teljesen széjjeltépte, azután pedig a kocsmáros székeit, üvegeit és poharait zúzta, mi'or e káromkért fizetésre szökött, utleget ígért a kocsmárosnak és azzal tovább ment.

De mik e csekélységek egy dícsőséget szomjuhozó Gauder-féle bajmoki felelős örök? Ó! — a bajmoki felelős örök képzelte parancsnoka, — a libapásztorok legrettenetesebb réme — a számtalan ellopott lovak és ágyúemlék fel nem találója stb. stb. Ó előtte ez mind csak blitri.

Ment tehát tovább egy másik kocsmába (este körülbelül 10 órakor) a hol is egy, a bajmokiak által általánosán ismert, szabadkai szállásokról ott vasorázó becsületes embert támadott meg, (a ki a bajmoki gőzmalomba hozott buzáját megőröltetvén, késő este nem akart a szállásra menni, hanem abban a kocsmában éjjelre megszállt) kijelentvén neki, hogy nyakra-főre vacsorázzék és azután „lotyty a dutyiba, mert rüdnök muszáj lönyni”, miután ő „bizonyosan” tudja, hogy az udvarban levő lovak, kocsai a rajta levő lisztes zsákokkal együtt mind lopott portéka. Erre egy a házban lakó közönségi hivatalnok (kocsmárosné öccse) kijelenté: miután ő ismeri, hogy eme szállási gazda becsületes ember, felelősséget vállal érte, valamint a kocsijáért, lováért, Gauder urfi pedig miután boros, menjén haza és fekdjűk le vagy kotródjék ki a szobából, miután az ő bakteroskodási hatásköre, kint az utcán egyik falu végétől a másikig és nem az egyes békés polgárok lakosztályaig terjed. Mire a mi „Mihászna Andrásunk” a Gauder oly haragra lobbant, hogy a konyhából egy óriási fűtykőssel felfegyverkezve oly csapást mért a szobajátóban álló kocsmárosné felé, hogy nyomban ott terül el halva, hogyha szerencséjére nem az ajtófélfát, hanem a fejét találja.

Míg ezek benn történtek, hogy Gauder mintegy erőszakos rabló a szobából senkit ki nem bocsátott, addig az udvarban a fához kötött lovak egyike megfoghatatlan módon feloldódzott. Nem akarom állítani ámbár volna ok, hogy előre kidöntött terv volt az egész; hanem az tény, hogyha Bajmokon egy vidékiek bármije elvész, azt a felelős örök nem kötelesek megfizetni.

Egyébként ezt és a bajmoki garázdálkodó felelős örök egyrészt, különösen Gaudert, az illető hatóság becses figyelmébe ajánlom, a vidékieket pedig figyelmeztetem, hogyha Bajmokon kénytelen-k lesznek éjjelre maradni, hogy a kötélfékre jó csomót kössenek, hogy fel ne oldódjon. A többire nézve pedig a kellő lépések már megtétek. Mjz.

A DOBSINAI JÉGBARLANG.

(Kirándulás Tatra-Füredről.)

A tátrafüredi fürdővendégeknek van hová kirándulni. A fiatal véreik felkapaszkodhatnak a havas csúcsokra, nők löhátón kevesebb fáradsággal bekalandozhatják a gyönyörű völgyeket s megnézhetik a hegyi tavakat. Hajlott korú mamák és öreg urak is kényelmes kocsikon nem egy szép kirándulást tehetnek. A távolabbi pontok legérdekesebbjé kéréséig a dobsinai jégbarlang, melynek megtekintése egész napot vesz igénybe, kora reggeltől késő estig. De ebben a napban nincs egy unalmas perc sem.

A mult hó egyik derült reggelén szokatlan élénkség volt Ó- és Uj-Tátrafüred épületei előtt. Robogtak a kocsik minden irányból. A nagy társaság készült megnézni a csodabarlangot.

Érdekes itt egy ilyen elindulást nézni. A fürdők igazgatói talpon állnak, mert ők rendelték meg az alkalmatosságokat, ők rendezik a kocsikat, melyik hova álljon, s indítják el azokat, a kik már eligazodtak. Élénk a sürgés-forgás. A fiatalok löhátón csoportosul a koci körül. Az országút lejtőjén hosszú kocsisor, vig lakodalmas menetként, húzódik végig.

Csakhamar aztán elmarad a hús kenyérdő s szabadon nézi át a szem a szepesi zöld fensíket s annak hullámzatos változatait.

A meredek ormok hátramaradnak, mi pedig a fölülről esőrtető patakok irányát követjük.

A vidám társaság a Husz-parkban száll ki reggelizni. Benépesül e díszes park, mely csinos épületeivel, jó karban tartott sétányával s kényelmes berendezésével jó kiindulási pont a „Magas Tátra” látogatóinak.

E napon a parkban is nagy volt a sietség mindenütt. A turisták festői csoportja itt is, ott is gyülekezett, szeges hosszú bottal a kezben. A hegyekbe készültek.

A Husz-parktól még négy órai kociútnak van a barlang szájáig Siestünk hát mi is.

Az út mellett elmarad a poprádi váraes s kocsink vígan robot át a „Virágvölgyön”, mely szélesen, hosszan és simán terül el fenyő koszorozott hegyek közt s egy tekintetre belátható. Olyan mint egy óriási zöld bársony szőnyeg, melynek színét a nap nem veszi el, hanem emeli. Ezüstszin patakok csevegése élénkíti a part virányait. Későn pillanthat a nap e völgybe s már korán kénytelen tőle búcsút venni, mert sugárától féltékenyen őrzi a hegyek árnya a szép virágokat. Ujabb időben egy díszes szállóház is kínálja itt kényelmét azoknak, kik e helyen tovább óhajtnák szívni a virággillattal vegyes hegyi levegőt.

Elmaradnak Grenic és Vernár tót faluskák. Ezek gyerkei napolyi koldus fiúk módjára szaladnak tüdeik szakadtáig a hintók és a krajcár után. Ruházat mentől kevesebb van rajtuk. Ellentétben velök ott pompáz egyik magaslaton a Coburg Fülöp herceg vadászkatélya.

A Király-hegy méltósággal emelkedik fel s úgy tűnik ki a hegyespartban, mind fejedelm alakja a környezetből. Touristáknak ez a Mekkája. Szepes, Liptó és Gömör hegyei és völgyei látszanak ormáról.

Majd hegyszorosok, karkákkal szepten tátongó mélységek s szédítő magasságok következnek. Ha a kocsiból kitekintünk, hat-nyolc felé is elágazó utat látunk magunk alatt. Alig hinnők, hogy ez mind az az egy út, melyet hátrahagytunk. Mint ha Tirolban vagy Svájcban járnánk. Hajmeresztő utakon nem egyszerűen gondoljuk, hogy kocsink mindjárt a mélységbe rohan s veszve vagyunk. De egy kanyarulat, híd vagy töltés, melyen lovaink gyorsan átszaladnak, új meglepetést, tájat tár elénk. Minden pontról más meg más kép. A míg dicsérik az egyiket, a másik elnémit.

Vége a Gölnic-patak vezet bennünket a nevével nevezett gyönyörű völgybe. Ez már Gömör megye. Az elveszett patakról kapta a szép völgy „Sztzacena” tót elnevezését. Mert mint játszi szerencse, jólét, egészség néha hirtelen eltűnnek, hogy azután soha többé elő ne kerüljenek: úgy nyeli el a föld váratlanul ezt a csörgedező patakok is. Hogyan? — a természettudósok és búvárok hadd törjék rajta fejüket!

Mi nem látuk eltűnését e titokteljes kis pataknak, nekünk folytonosan csevegett.

Váltakozó, lejtős s meredek utakon kifáradt lovaink egyszer csak ösztönszerűleg állnak meg a „Jégbarlang”-hoz címzett szállóház főbejáratánál.

A vendéglős asztala ismét összegyűjté az egész társaságot, melyet a kanyargós utakon guruló kocsik szétszórtak.

A szállóháztól a jégbarlang nyílásáig park terül el, a mérsékelt meredekségű hegyen. De milyen ez a park is! Százados fenyőfák terebélyes gallyaikkal hűs árnyékat adnak akkor is, mikor a nap délelőli pontjáról süt. Az utak szélesek s meglátszik, hogy naponként van rá gond, míg az úde pázsitot bő harmat fűrésztí mindennap.

A hegy meredekessége elvesz a kanyargó utakon, melyek a járást könnyítik. Az út mellett pihenő padok kínálnak.

A barlang bemeneténél nyitott faház áll, hátával a napot eltakarva. Ha kimelegedtünk, itt leülhetjük magunkat s ez okvetlenül szükséges is, mert anélkül be sem bocsáthatnak a barlangba. Mulatságul a vendég-könyvet lapozgathatjuk.

Eppen egy társaság hagyja el a barlangot s rajtnak a sor, hogy bemenjünk. Előre megy a vezető s arra ut, hogy kössünk kendőt nyakunkra s jól gondoljuk össze a ruhánkat. A nyár könn marad s pár perc múlva mi már az örökös tél és jég birodalmában járunk. A bejárás fölött kölap hirdeti, hogy Ruffini Jenő dobsinai bányász mérnök 1870-ben fedezte föl e barlangot. Szébb emlék ez sok fényes emléknél.

Több méternyire a barlang nyílása előtt érezzük már annak hideg leheletét. Lélekzések meglátszik a tiszta légből.

De a nyílás mindjárt elnyel bennünket. A nyílás fölött moha és fenyőfák.

Előbb tizenkilenc, mindjárt utána tizenhármas lépésű meggyünk le. A barlang szája oly szűkre szorult, hogy felső részét a fejünkkel érjük. A jeges karkába fogódunk, mert lépteink bizonytalanokká kezdenek lenni a csuszamlós lépcsőkön. Hiszen itt negyedikléveler láb magasságban, egy ismeretlen csudás világban vagyunk, melyről eddig sejtelmünk sem volt.

Mind a szinpad látványossága, mely egyszerre tárul szemünk elé, mihelyt a kárpit felgördül: olyan ez az alvilági búvós látványosság is. Egyszerre az úgynevezett nagyszerű ben vagyunk, melyet lámpák sokszoros világa az éj homályából tüdőkölve emel ki s mesészerű tündéres fényben s nagyszerűségben mutat.

A sima, tömör, 1726 négyzetméternyi területű jéglap az árnyékunkat tükrözi vissza. Ha korszolánk kéznél volna, itt lehetne csak röpülni rajta. A hatvan láb vastag jégen nem kellene a leszakadásról félni.

A három magas, vastag jégoszlop a jégterem közepén, kis távolságra egymástól alabastrom fehérségével pompáz s úgy tűnik fel, mintha a nehézköböltötöt atlatzi erővel tartanák; pedig csak óriási jégcsapok, melyeket hosszú idő hozott létre.

A legnagyobb oszlop „Oltár” nevet visel. Oltár is ez, melyről a természet Urának szól a dicsőítés.

Az oldal sziklafalakon kristálytiszta vízből csipkeszerű, ezer változatú jégképződések csüngnek, valószínűs hatszögű jégkristályok, melyek szabályos alakjukkal felülmúlják a drága gyöngyök s ékkövek esillogását, a gyémánt gazdag színjátékát. Lépten-nyomon új meglepetés, új színvegyülek. Szinte sajnáljuk, ha érintésre csörögve hullanak le a maguk fényt árasztó finom szálaból alakult jégképződések, de mit a ma lehullaszt, azt a holnap szebben s változatosabban aggatja fel.

A középső oszlop mellett húzódik még egy újabb, háromszög alakú jégképződés. E pontról úgy látszik, mint egy beüdvén sátor kifeszített fehér vászna. Ezt az elnevezést is kapta. Természet játéka. A véletlen oly hű mázálással alakította azt a sátor, hogy szinte várjuk, mikor fog belőle kilépni a kelet haredzett fia.

A barlang eme szebb részéből szűk nyílás vezet le mintegy százötven lépésűn, a még érdekesebb részekbe.

Legelső feltűnő alakzat itt a „jég-függöny”, mely a magashól fodrosan eső alá. Nincs az a mester-kéz, mely így tudjon idomítani, finoman hajtani, alakítani. Ha a függöny alakú képződések már a stalactid és stalagmit barlangokba is fölülte érdekes látványok, akkor e jégfüggöny még érdekesebb. Egy függöny finom szála, csipkái és cífrázatai mind felalálhatók ezen, csak hogy ez még átlátszó is s megvilágított sok színnel csillámlik. Emlékeztet az adelsbergi barlang nevezetes „Vorhang”-jára, csak hogy ez még szebb.

Földalatti utunk most a kápolnába visz. Tömör jégből van ez kivágyva, vagy a vastag jégre bevágyva Kupolás teteje alatt padok vannak, melyekben jól esik egy kis pihenőt tartani. Erre a jégkápulára sokszor gondolnak vissza a barlang látogatói, ha melegük van. De jó volna ott lenni.

A „jéglugos”-hoz korlátos lépcsők vezetnek, hogy a finom jégzsalak, melyek véletlen csoportosulása adja meg a lugos alakját, még jobban kivehetők legyenek. A jéglugosban tíz személyből álló társaság könnyen elfér.

Itt is, másutt is, magneziumot gyűjtött a vezetőnk, hogy a képek, melyeket a föld alatt fest a természet, elragadó szépek legyenek.

De mit szólunk a „Vizesés”-ről. Mintha a természet ura egy sziklára lezuhanó patakok sebtében egy „legyen” paraszavával pillanat alatt megállított s jéggé fagyasztott volna, olyan ez a jég-vizesés. A csöppek alakítják a csodája. A vízgyöngyöket a jégcsillámlás jól helyettesíti.

Századok, évezredek műve lehet e csoda barlang, sokszoros változataival s képződéseivel. Ki tudja, nem e előcsarnoka ez egy egészen ismeretlen nagy alvilágnak?

A tudomány igyekszik megvilágítani fátylájával ezt a csodás képződést, de nem fér egészen hozzá.

Hogy jött ez itt a föld alatt létre? Mészró és víz egymásra hatása idézhette elő századok alatt. Az „Eleskő” hegy burka rejté el a szem elől. Csak tizenöt éve tudjuk, hogy van Ha a Svájcban volna, a tizenöt év alatt megnézte volna minden nemzet utasa, s egész irodalom támadt volna róla szókbán és képekben.

Vitéz Király.

VAKÁCIÓ.

Be boldog az embri ségek a o i f i f o r a t l a n r é s z e, m l y e z t a j u l i u s, a g u s z t u s h ó n a p j a o l y e p e d v e v á r j a, m i n t h a e z e k n e k m i n t e n k n a p j a s i t o r o ü n n e p v o l n a. A k i k a z é l e t k o n a k a z o i a d i l l ő j é n v a n n a k, m e l y a h á t u l g o m b o l ó n a d r á g b a n j á r ó g y e r e k t ő l B u k o v a i A b s e n t i u s i g t e r j e d, a z o k m i n d r í s z e s e i e b o l d o g s á g n a k.

Más becsületes felnőt ha: andó ezekben a hónapokban izzad legerősebben, ők ne is; az izzadáson már ekkor túlestek, rájuk borul enyh tádolag a dolos far niente — az édes semmittevés.

A provincia megépsül nagyreményű ta'entumokkal, azzal az eleven, gondatlan népéggel, a melyt úgy hívnak, hogy diák, a mely, mint tavasszal a fa, tele van virággal, örömmel, reménységgel, ambicióval, melyket mind a jövő fog megvalósítani. És ezek úgy gyöngyöznek, úgy szaporáznak a diák fejében, hogy b valja ugyan kicsinylő elism réssel, hogy az a Bismarck... no okos ember, de bizony lehet annál még különb is, Tisza Kálmán meg éppen sifli. Sőt az Al dir, aki most tette le a maturá, olyan véleményben van, hogy macedóniai Nagy Sándor is többre viheite volna akkora szerencsével a milyen neki volt. Ő nem akar dicsekedni, mert az nem szép, hanem majd megl tják, ha ő a tekniát elvégzi. Mert az Aladár gyerek kiünő tanuló, most is kapott 25 f r t „borraválót”. (Pedagógice morális ny lven „osztón-dij”-nak is nevezik).

A Dezső már jogász s felruházva minden virtusával egy modern jóononok, halálra tudja macrálni gimnázista testvéreit. A Pandetákat és a corpus jurist nincs ugyan szerencsés ismerni, de Pálmai Ilkával már táncolt és a „Bátori”-ban olyan slágereket vág, hogy minden filozofetnek nyitva marad a szája. Borzasztó tekintélye van otthon a lányok előtt, olyan regényes elragad atással néznek rá, mert párb já is volt már a Dezsőnek. A majális után egy közölad nagygyal vívott a rákosi erdőben s kora reggel megzavarták az ott lakó m diákakat, a mennyiben kézszer löttek a leveg b. N h i t e z é v t a n a v i d é k i k i s a s s z o n y o k e l ő t t o l y a n m a g a s a n D e z s ő á z s i ó j a.

Itthon az an megézik az aratókat, főleg a feminin genusu marok-szedők körül gy. koronák erős szemlét, mert hát kedvesek a szemnek a természet vad virágai is, aztán meg már Horác megmondta, hogy „Ne sit ancillae tibi amor pudori”. Azután meg színi előadást rendeznek a kised óvoda javára; rendes napokban pedig a népkör zöld posztós asztalán kergetik a fehér labdákat piramidizve, ausrreibenre. — Billiárdot rögtön fizetni: paraszt tempó.

Bazzeg a Pista gyerek nem olyan vígan érkezett meg, a hogy máskor szokta a vakációt köszönteni. A szülei úgy néznek rá otthon, mintha már az apai anyai örökségét elpredálta volna, jó szót sem adnak neki, az apja nem mulasztja el mindennap elismételni, hogy mennyit költött már re! (hogy meg nem unja ezt a gyűlöletes létaniát).

Mert hát a Pista szekundálka rakva jött meg Bajáról. Most aztán, ha elkes-ríti apja a szívet nélküli korholással, hát neki adja magát az ivásnak — abban emínsen — a saját bajából merit ösztönt a lumpolásra, el el zengi a kis korcsmában, hogy:

Megizzasztott a szekunda,
Mint valami jubászbunda,
Jó tanuló voltam, mégis
Kaptam vagy kilencet én is.

De hát mindig mondta az apjának, hogy ne taníttass, mert ő gazdálkodó akar lenni. Ugy kell az öregnek! Hanem azt a görög prof-szort ha megcsiphetné valahol a határban (t. i. Pista), hát valamennyi Xenofon van a világon, mind kiverné a fejéből. M n e k i a g ö r ö g n y e l v, m e g a k ö r k i n e k i s m i n e k, a z t á n m á g i s m e g s z e k u n d a l t a.

A Gézácska még csak az első latint végezte. Inter mediocres mediocris, hanem azért olyan kedves otthon, mint egy méz s baba. Raggel föl nem keltenék a világ sürü kinc-eért se, a m u m j a k é z s v o l n a s t a t á r i u m o t t a r t a n i a c s e l é d f e l t t, a s i m e g z a v a r n á a G é z á c s k a á m á t. H a d d p i n e n j n s z e g é y k e, u g y e l o s i g á z z á k a b b a n a z i s o l a b a n. M u n d n i k e d v é b e n i g y e k s z i k j á r n i, c s a k a M u c i p a r i p a f l e d k z e t m e g a k e l l ő r e v e r e n c i á r o l, a m e n n y i b e n a „e n k o p l a l o” (ahol leg-lni szoktak) mellett megijedve a e-orától, olyan gyöngédrelenül találta letenni a Gézácskát, hogy az nem áttalott gimnázista létére pityeregve haza menni. S csak egy hajszálon mult, hogy az édes mama számkivetésbe nem ázte a Muci paripát ezen kvalifikálhatlan s tisztességtudó lóhoz nem illő eljárásért. Ennél csak az türhetlenebb Gézácskára, mikor a nagybátyja olykor olykor azzal gyilkolja, hogy declinája el a „hic gallus cantans”-t. Egyebet se tud az a Náci bácsi. A kis testvérei azért szeretik

nagyon, mert csinál nekik papírból madarat, aztán rajzol a mulattatásukra kutyát, meg huszár, amelyek ugyan a műcsarnokban élesen kihívják maguk ellen a kritikát, de hát a Gizikének meg az Árpikának nagyon tetszenek. Ha fürödni akar a Gézácska; befognak; — avagy a szőlőbe van kedve menni: kiviszik; az egész ház háptákba áll előtte.

Várjatok csak, ezért a sok szíveséért idővel hoz haza a Gézácska is néhány munkáját.

A népiskola növendékei is letették az egzámen-tot. Bemutatták azt, hogy egy esztendő leforgása alatt mit is kellett volna tanulniok. A Károlyka olyan szépen elfűtta Potifárné ténsasszony hamiskodását azzal az ügyetlen Józseffel, hogy az öreg szülie meg is könyezte: „de csak tudja a szentem!” Adott is neki az egzámen-tom végeztével négy krajcárt, hogy hát vegyen rajta barackot. A Lidike is gyönyöngen felelt volna, csak hogy nagyon szégyellős, elfogta a sírás és bizony egy szót sem értett a tisztelt vizsgáló bizottság.

Most már ezeknek is vakációjuk van két egész hónapig, vagy addig, a meddig a szülők akarják. Károlyka kinn van a szálláson, vigyáz a díszokra, tiszteletbeli díjtalan kanász-gyatornok, Lidike itthon van s segít a nagymamának szunyókálni, meg a befőzni való gyümölcsöt pusztítani.

A tanító urak is siesztát tartanak s ilyenkor minden polgári hivatalnok halálos ellensége a tanítóknak, hogy hát két hónapig ingyen kapják a fizetést. — Beszédnek elég ostoba az ilyen. — Mikor tanit, meg szolgál az a tanító. Egy nap alatt — ha akar — többet, nehezebben, érdekesebben dolgozik, mint más hivatalnok egy hét alatt. Sőt az igazándi jó tanító voltaképen soha sem lehet érdeme szerint megfizetni. Nem bizony. — Sajna, hogy az ilyenek ritkák! . . .

Kájábuz.

El-el fog olykor: . . .

El-el fog olykor egy nehéz
Borongó sejtalem . . .
Mint egy kísértet, egy lidérc
Ott csügg a lelkeken.

Mindjobban vájja körmeit
És vérzi meg szívem . . .
Ez unott élet terheit,
Már nem soká viszem.

És lágyan szenderegve el,
Majd ott talál a regg . . .
Ahonnan nincsen ébredés,
Hol álmok nincsenek.

Völgyi Gusztáv.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Lap-tulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR.*)

A tulajdonképeni ezen országban uralkodó betegség.

I. Mint valamely tolvaj, éjjel lep ez meg bennünket. Némelyek mell- és oldalnyílásban, olykor derékfájásban is szenvednek; bágyadság és álmoság által lepetnek meg, szájuk ize rossz, különösen reggelint; a fogakra bizonyos tapadós nyák rakódik le; étvágyuk rossz, gyomrukak mit egy kő úgy nyomja valami, s olykor gyomrukban bizonyos zibbadtságot éreznek, mely étkelés által el nem osztható. — Szemei becsenek, kezei s lábai hidegek s tapadósak; kis időre rá köhögés áll be, eleinte csak száraz, néhány hónap mul-tával azonban bizonyos zöldes színű kiköpéssel párosulva; az illető folytonos bágyadságot érez, az álm nem hozza meg neki a kellő pihenést; azonfelül idegesség, ingerültté s rosszkedvűvé válik, bal sejtelmek gyötrik; ha hirtelen felkel, szédülést érez, s az egész világ keringeni látszik véle; belei eldugulnak, bőre olykor száraz és forró lesz, vére megsűrűdik s megal-szik, szem fehére megsárgul; vizelete csekély s setétszínű, s hosszabb ideig való állás mellett üllédék válik ki belőle; továbbá az étel gyakran felbőfög, mi közben néha édeses, néha savanyus izt érez, mit gyakorta szivdobogás követ; látása elvész, szemei előtt setétt foltokat lát, s a legnagyobb fokú kimerültség és elgyengülés vesz rajta erőt. — Mind ezen kortünetek felváltva lépnek fel, s bizton felvehető, hogy az ország népességének majdnem egy harmada ezen betegség egyik vagy másik nemében szenved. — Tapasztaltatott, hogy ezen betegségek lényege az orvosok által gyakran félreis-mertetett; némelyek által májbaj gyanánt, mások által mint emésztetlenség, ismét mások által mint veséj stb. lett gyógykezelve, anélkül, hogy ezen különböző gyógy-kezelések közül csak egy is sikeres lett volna, míg ellenben a „Shaker kivatn” ezen betegséget minden egyes esetben tökéletesen elhárította. Ezen kitünő gyógyszer valamennyi alább felsorolt gyógyszer tárbán meg-kapható.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a Seigel-féle hashajtó labdacokra is van szükségük, a „Shaker kivatn” kapcsolatban. A Seigel-féle hashajtó labdacok meggyógyítják a dugulást, elűzik a lázt és a meghűlést, megszabadítják a főfájástól s elfojtják az epekiómlést. Ezek a legbizto-salib, legkellemetesebb s egyszersmind a legtökéletesebb labdacok minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísérletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhédeden s minden legkisebb fájdalom előidézésé nélkül hat.

Ara egy palack „Shaker-féle kivatn” 1 f r t 25 kr., 1 doboz „Seigel-féle hashajtó labdacoknak” 50 kr. 20—15

Magyarországi foraktár:

Budapest, Török József gyógyszer-tára király utca 12.
Zomborban, Gallé Emil gyógyszer-tára.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében.
fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodászerű gyógyfürdőnek ezrek és ezrek a legnagyobb és legnehezebb betegségeiben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli.

E fürdő a maga nemében egyedül: minden más akár belföldi, akár külföldi hasonló gyógyfürdő st. gyógyítás tekintetében felülmúl: a mit különben az évről évre száporító vendégek szana is bizonyít.

Ezen 500 R. természetes meleg artézi kőforrás kiűző gyógyítási hatással bír: **csúszos, köszvény, görvély, idült bőrkütegekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok** és higanyos gyógyszerek által okozott **mérgezésekre** továbbá ujj-, lép-, általában **mirigy-daganatokra, nehéz hallás idült szembajok** és **ivarszervi bántalmak ellen**.

Az utazásra ajánljuk Budapest-pécsi vasút, vagy a déli vasút Budapest-kanizsa-bárcsi vonala, állomás: **Pécs**, alföldi vasút Eszéken át Villányig, Mohács pécsi vasút, állomás: **Villány**.

Posta- és távirat-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** reádes fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1885.

Harkányi gyógyfürdő. Harkányi gyógyfürdő.

12-10 **A fürdő-igazgatóság.** Harkányi gyógyfürdő.

1885 KIALLITÁS

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIALLITÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. VÁCI KÖRÜT NO. BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.

SAJÁT, KÜLÖN E CÉLRA ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN, EGY RENDEKIVÜL DÚSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIALLITÁST

RENDEZETT BE, melynek számos megtekintésre az érdeklődők tisztelettel meghívottak.

1885 KIALLITÁS

Tanonc kerestetik.

Alólrít könyvkötő-üzletében egy jó házból való fiú tanoncul azonnal felvétetik.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Maleck Ede** könyvkötő.

3-1

A torontalmegyei gazdasági kiállításán 1884-ben EZÜST-DISZ-OKLEVELET nyert.
A bécsi 1883. évi nemzetk. kiállításán EZÜST-ERMET nyert.
A triesthi 1882. évi kiállításán BRONZ-ERMET nyert.
A gráci 1880-ik évi országos kiállításán ELISMERÉSI OKLEVELET nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszűnsavdúsabb

S A V A N Y U V I Z E

künni szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bántalmán. Általában a víz mindazon köröknél kiváló figyelmezt. érdemű, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének feltökészése kívánatos.

Borral használva kifejezett kedveltségnek örvend.

Édeskuty L. m. kir. nád. szállítónál, Budapestben.

Kizárólagos foraktár

Ugyasintén kaplato minden gyógyszeresüzletben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás **1,500,000 palack.**

Zomborban kapható: Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Hrabovszky és Sztrilich, Weidinger S. és Zs. és Nikolics I. uraknál. 12-11

695. sz.
kig. 1885.

Hirdetmény.

Rác-Militics községében 6 korcsmában gyakorolható regale (bor- és pálinkamérési) jog. **f. évi augusztus hó 23-án** d. u. 3 órakor Rác-Militics községében három egymást követő évekre, vagyis 1886 évi január 1-től 1888. évi december 31-ig nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek alólrít előjárásnál a hivatalos órákban mindenki által megtekinthetők.

Rác-Militics, 1885. évi július hó 22-én.

Radoychich, jegyző. 3-2
Pohl József, bíró.

Bérbeadási hirdetmény.

Ada mezőváros tulajdonát képező regale-joggal összekötött 12 vendégszobából, nagy terem, tágas kávéházzal és más szükséges helyiségekkel ellátott vendégfogadó **f. évi augusztus 7-én reggeli 10 órakor** 3. esetleg 6 évre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Lepecsételt ajánlatok az árverés napján 9 óráig fogadhatnak el. A feltételek az előjárásnál előre is megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozók ezennel 400 frt bánompénzzel meghívottak.

Ada, 1885. évi július hó 22-én.

Jablonszky József, jegyző. 2-2
Kelemen János, v. bíró.

Pályázati hirdetmény.

Német- és Uj-Palánka községekben, a lekötés folytán megüritült körorvosi állomásra ezennel pályázat nyitattik s a választás határ-idejéül **f. évi augusztus hó 17-ik napjának reggeli 9 órája** Német-Palánka község-házához kitűzetik.

Ezen állomással Német-Palánka részéről 250 frt: - Uj-Palánka részéről 150 frt készpénz fizetés, 50 kr nappali, 1 frt éjjeli látogatási s 20 kr haittkélmési díj van egybekötve.

Felhivatnak mindazok kik ezen állomásért pályázni óhajtanak, hogy oklevéllel, gyakorlataikat s a német nyelv bírását igazoló okmányokkal kellően felszerelt kérvényeiket bezárolag folyó évi augusztus 10-ig alólrít szolgabíróságnál benyujtsák, mert később érkező folyomások figyelembe vételni nem fognak.

Palánkán, 1885 évi július hó 5-én

Csupor Gyula, szolgabíró.

3-2

Árverési hirdetmény.

Méltóságos idősb Perczel Miklós borsódi birtokán f. évi augusztus hó 30-án nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek az alább kitüntetett tárgyak eladandók lesznek:

1-ör. Egy 8 lőerejű Clayton és Shuttleworth-féle jó karban levő gőzcséplő, egy kettős járatú gőzmalom.

2 or. Beerni-faj fejőstenek, borjúk, magyar ökrök és kis-jenei sertések.

3 or. Minden a gazdasághoz szükséges szerek, gépek, kocsik és szekerek.

Borsód, 1885. évi július hó 26-án.

Antunovits János, gazdatiszt.

8-1

Hirdetmény.

Községünk italmérési joga 1886 ik január hó 1-től 1888-ik évi december hó végéig terjedő időre, folyó évi **szeptember hó 6-án d. u. 3 órakor** a helybeli község-házán tartandó nyilvános árverés útján, hat nyitható korcsmával, beleértve a nagy vendéglőt, egyenként s külön bérbe adatni fog.

Az árverési feltételek az itteni község-házánál betekinthezők.

Kelt Veprovácson 1885-ik július hó 25-én.

3-1 **A községi előjáráság.**

Bérleti hirdetmény.

Prigl.-Szent-Ivánon, Kaufmann Lázár és neje esődtömegéhez tartozó 228-ik számú ház, 6 szobával s mellék-helyiségekkel **1885. augusztus 1-ső napjától** általam bérbe adatik.

Zomborban, 1885. július 28-án.

Virter Károly tömeggondnok.

Bérbeadási hirdetmény.

Bresztovác községében 8 korcsmában gyakorolható bor és pálinka mérési jog 1886. évi január 1-től 1888. évi december 31-ig terjedő 3 évi időtartamra, **folyó évi augusztus hó 16-án d. u. 3 1/2 órakor** Bresztovác község-házán nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek alólrít előjárásnál megtekinthetők.

Bresztovácson, 1885 július 19-én.

Zányi Félix, jegyző. 3-3
Mullion Péter, bíró.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n.é. közönség b. tudomására hozni, hogy Bezdánban épületfa nagykereskedést nyitottam.

A n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva magamat, maradtam kiváló tisztelettel.

Bezdán, 1885. július hóban.

Novák Ármin.